

Statistisk ukehefte

S T A T I S T I S K S E N T R A L B Y R Å

Nr. 38 - 3. årgang

Oslo, 20. september 1962

I N N H O L D

Konjunkturtendensene i september 1962

Konsumprisindeksen pr. 15. august 1962

Emisjoner av ihåndhaverobligasjoner i august 1962

Lønnsstatistikk for losse- og lastearbeidere i 2. kvartal 1962

Lønnsstatistikk for funksjonærer i bankvirksomhet pr. 30. april 1962

Tillegg til de internasjonale månedstabeller i Statistisk månedshefte nr. 8, 1962

Konjunkturtendensene i september 1962

(Forrige oversikt ble offentliggjort i SU nr. 34, 1962)

Siden forrige oversikt ble skrevet, har det skjedd lite som gir grunn til å endre konjunkturbedømmelsen for Vest-Europa og Nord-Amerika.

I Vest-Tyskland er investerings- og utenlandsetterspørselen svekket, og stimulansene fra konsumetterspørselen ser også ut til å bli dempet etter hvert, men for resten av året vil stigende offentlige utgifter fortsatt bidra til produksjonsvekst. I Storbritannia er det en vanlig oppfatning at uten stimulerende tiltak kan det ikke regnes med noen produksjonsøking av betydning i månedene framover. I Frankrike og Italia er situasjonen nærmest uendret, og svakhets-tegnene på etterspørselssiden ser ikke ut til å ha forsterket seg.

I Sambandsstatene tyder de siste oppgaver over produksjon og etterspørsel fortsatt på oppgang, om enn i noe langsommere tempo enn tidligere i år. Inntrykket er at det bare kan ventes svak vekst i de nærmeste måneder framover.

I S t o r b r i t a n n i a nådde industriproduksjonen et nytt rekordnivå i juni. Den sesongjusterte produksjonsindeks for hele industrien viste da en stigning på knapt 1 prosent. I mai hadde produksjonen økt med 1,8 prosent. Industriproduksjonen i juni lå knapt en prosent over rekordnivået fra juni i fjor - like før nedgangen i annet halvår satte inn. Fra årsskiftet 1961-62 og fram til juni økte den samlede industriproduksjonen med 3,5 prosent. Sammenliknet med produksjonsveksten i de to foregående år er dette forholdsvis sterk stigning. Stigningen i juni og også i mai henger først og fremst sammen med en kraftig øking i produksjonen i fabrikkindustrien, dvs. i den delen av industrien som ikke omfatter gruvedrift, byggevirksomhet og kraftproduksjon.

Stigningen i tallet på sysselsatte har siden årsskiftet vist en avtakende tendens måned for måned. Arbeidsledigheten lå i sommermånedene betydelig over fjorårsnivået. I juli var det en øking i ledigheten i stedet for - som vanlig for denne måned - en nedgang, og i august økte ledigheten betydelig sterkere enn sesongnormalt. Regnet som prosent av den samlede arbeidsstyrke utgjorde tallet på ledige 2,1 prosent i august mot 1,4 prosent ett år tidligere. Den gjennomsnittlige ukentlige arbeidstid i industrien lå i juni 1-2 prosent lavere enn på samme tid i fjor.

Det er etter alt å dømme den utenlandske etterspørsel som har gitt de sterkeste impulser til de siste måneders vekst i produksjonen. De kontraktive virkningene av nedbyggingen av næringslivets lagerbeholdninger ser også ut til å ha avtatt i de siste måneder. Den private konsumetterspørsel har derimot neppe gitt noe bidrag til produksjonsoppgangen.

Detaljomsætningen, regnet i faste priser og sesongjustert, lå ved halvårsskiftet noe under nivået ved inngangen til året, og nesten 2 prosent lavere enn for ett år siden, da de fleste forbruksavgiftene ble økt.

Verdien av vareeksporten (sesongjustert) var stort sett uforandret fra juni til juli, men i årets 7 første måneder steg utførselsverdien med nær 10 prosent. Denne stigning svarer omtrent til det som en ved årets begynnelse regnet med for hele 1962, og det er sannsynlig at veksten i vareeksporten vil bli svakere i annet halvår. Bestillingene fra utlandet til maskinindustrien, som steg relativt sterkt i løpet av annet halvår 1961 og 1. kvartal i år, viste i vår- og sommermånedene tegn til nedgang.

Når det gjelder utviklingen i næringslivets lagre i de siste måneder, har en ennå lite å holde seg til, men den sterke økingen i vareimporten i juli kan være et tegn på at lagernedbyggingen stoppet opp mot slutten av 2. kvartal. Verdien av vareimporten - sesongjustert - som i de første seks måneder ikke viste tegn til stigning, økte i juli til vel 6 prosent over nivået fra første halvår. Importen av råvarer og halvfabrikata som gikk ned i løpet av 1961 og i begynnelsen av 1962, steg noe igjen i 2. kvartal.

For investeringssetterspørselen ser det ut til at nedgangen snarere har tiltatt enn avtatt i styrke i det siste. Volumet av nye bestillinger fra hjemmemarkedet til maskinindustrien lå i hele første halvår vel 10 prosent lavere enn i samme periode i fjor, og fra 1. kvartal til 2. kvartal i år var det en nedgang i nybestillingene på nesten 12 prosent. Den sesongjusterte indeks for byggevirkksomheten lå i gjennomsnitt for første halvår på samme nivå som i 4. kvartal i fjor.

I V e s t - T y s k l a n d lå indeksen for den samlede industriproduksjon i juli vel 4 prosent over nivået for samme måned i fjor. Dette var en svakere oppgang i forhold til fjorårsnivået enn i juni (+ 7 prosent), men på høyde med vekstratene for april og mai. Reviderte og sesongjusterte oppgaver for første halvår i år viser at industriproduksjonen var stort sett uendret fra årsskiftet til slutten av 1. kvartal. I løpet av vårmånedene steg den sesongjusterte produksjonsindeksen, men fra og med halvårsskiftet var det tegn til at produksjonsveksten igjen stoppet opp. Produksjonsvolumet i juli lå - når en korrigerer for sesongvariasjoner - 3,5 prosent under juninivået og 2 prosent lavere enn i mai. Sterkest produksjonsstigning i juli - regnet i forhold til året før - var det i råvareindustrien (+ 7 prosent). Produksjonen av forbruksvarer var 4 prosent større enn i juli i fjor, mens produksjonen av investeringsvarer for første gang hittil i år lå noe under fjorårsnivået.

Trass i at industriproduksjonen i det siste året har hatt en forholdsvis moderat vekst, har etterspørselen etter arbeidskraft ikke vist tegn til avslapning. I juli og august var det vel 7 ledige plasser for hver arbeidsledig, mot

6 på samme tid i fjor. Tallet på arbeidsledige regnet i prosent av den totale arbeidsstyrke, var i august så lavt som 0,4.

Som ekspansivt element i konjunkturutviklingen vil det private konsum etter alt å dømme tape noe i styrke utover i høst- og vintermånedene. Volumet av detaljomsetningen lå i juni - juli sett under ett 5 prosent over fjorårsnivået mot 8,5 prosent over i månedene april-mai. Regnet i verdi var detaljomsetningen i juni - juli vel 10 prosent større enn for ett år siden. I de to foregående måneder var den årlige tilvekstraten om lag 13 prosent.

I vårmånedene var det en viss øking i tilgangen på nye ordrer til industrien, men veksten ser ut til å ha tatt noe av i løpet av sommeren. I april og mai sett under ett lå verdien av de samlede nybestillingene i industrien 7 prosent over fjorårsnivået mot bare 2 prosent over i juni - juli. Ordreoppgavene for investeringsvareindustrien gir ikke inntrykk av at investeringene vil gi impulser til stigende etterspørsel i månedene framover. Nybestillingene til denne industrien viste i vårmånedene en fallende tendens, og i juni - juli lå verdien av nye ordrer vel 3 prosent under fjorårsnivået. I juni var nybestillingene for annet måned på rad lavere enn leveransene. I forbruksvare- og råvareindustrien var tilgangen på nye ordrer i de 7 første måneder i år en god del større enn i fjor.

Verdien av vareeksporten lå i juni - juli sett under ett ca. 1,5 prosent over nivået for ett år siden. Dette var en betydelig lavere vekstrate enn i de nærmest foregående måneder. Etterspørselen fra utlandet avtok i løpet av første halvår. I juni var verdien av nye ordrer for eksport nesten 9 prosent lavere enn i samme måned i fjor. Foreløpige oppgaver tyder på en nesten like sterk nedgang i eksportordrene i juli. Verdien av vareimporten steg omtrent like sterkt i juni - juli som i de to foregående måneder.

I F r a n k r i k e lå volumet av den samlede industriproduksjon i første halvår 6,5 prosent over fjorårsnivået. Etter de sesongjusterte oppgaver var det en stigning i industriproduksjonen på rundt 3 prosent fra årsskiftet fram til og med mai. Fra mai til juni var produksjonen uendret.

Det var 83 000 ledige i juni mot 93 000 i samme måned i fjor. Verdien av vareeksporten lå i de første seks måneder bare ubetydelig over fjorårsnivået. I juli var eksportverdien nær 11 prosent større enn for ett år siden. Stigende investeringer i offentlig virksomhet i løpet av første halvår har etter alt å dømme mer enn oppveid den noe svakere vekst i de private investeringer.

I S a m b a n d s s t a t e n e steg indeksen for den samlede industriproduksjonen (sesongjustert) med 0,7 prosent i juli. Økingen var noe sterkere enn i juni (+ 0,3 prosent) og i mai (+ 0,6 prosent). Produksjonen i stålindustrien gikk ytterligere ned i juli. Kapasitetsutnyttningen lå i denne

måned på rundt 47 prosent mot 54 prosent i juni. I august var det tegn til noe bedring, og kapasitetsutnyttningen kom da opp på et noe høyere nivå enn i juni. Produksjonen av biler økte fra juni til juli, og var da større enn i noen juli-måned siden 1955.

Arbeidsledigheten steg sterkt i august. Regnet som prosent av den samlede arbeidsstyrke utgjorde tallet på ledige (sesongjustert) 5,8 prosent, mot 5,3 prosent i juli. Stigningen er den sterkeste for en enkelt måned siden desember 1960, og ledigheten i august kom opp til nivået fra januar i år. Augustoppgavene for det gjennomsnittlige tallet på arbeidstimer pr. uke i industrien - en følsom konjunkturindikator i Sambandsstatene - viste nedgang for fjerde måned på rad.

De private inntekter steg igjen i august. Ser en bort fra sesongsvingninger, var stigningen 0,2 prosent eller omtrent som i juni og i juli. Fra årsskiftet har de private inntekter steget med vel 3 prosent. Det private konsum har etter alt å dømme steget omtrent i takt med inntektene. Verdien av detaljomsetningen (sesongjustert) lå ved halvårsskiftet 3,2 prosent over nivået i begynnelsen av året. Fra juli til august var det en svak nedgang i detaljomsetningen. En rundspørring i juli tyder på at konsumentenes utgifter til kjøp av varige forbruksvarer i de nærmeste måneder ikke vil stige nevneverdig utover nivået fra første halvår. Det er nå klart at det ikke vil bli satt i verk direkte skattereduksjoner med sikte på å stimulere konsumetterspørselen i år. De lettelsener som er varslet for neste år vil tidligst kunne komme til å virke fra ut på våren.

Verdien av nye bestillinger til industrien, som siden februar har vist en avtakende tendens, økte sterkt i juli og lå da (sesongjustert) nesten 3 prosent over juninivået, og noe over toppnivået i februar i år. Det er trolig at det her er økingen i ordreinngangen i stålindustrien som har vært utslagsgivende. Verdien av nye ordrer for varige varer økte med vel 5 prosent, men nådde ikke opp til det høye nivået fra januar. Bestillingene for maskiner og utstyr har etter sesongjusterte oppgaver falt siden januar, men så i mai og juni ut til å ha stabilisert seg på et nivå 3-4 prosent under januarnivået.

Lagerbeholdningene i næringslivet økte også i første halvår, men stigningen i vårmånedene var betydelig svakere enn tidligere. Sesongjustert og regnet på årsbasis økte lagrene i 2. kvartal med 3,5 milliarder dollar mot henholdsvis 6,7 og 6,0 milliarder dollar i 1. kvartal i år og 4. kvartal i fjor. I industrien alene steg lagrene i 2. kvartal etter sesongjusterte oppgaver med bare 0,5 prosent mot 2,5 prosent i 1. kvartal.

Veksten i bygge- og anleggsvirksomheten stoppet etter alt å dømme opp ved halvårsskiftet. Etter sesongjusterte oppgaver var verdien av den samlede bygge- og anleggsvirksomhet uendret fra juni til august. Tallet på boligbygg satt i gang falt i juli for annen måned på rad. Korrigert for sesongsvingninger var nedgangen hele 11 prosent i juni og nesten 1 prosent i juli.

I N o r g e var det midtsommers få tegn til avgjørende nye trekk i konjunkturbildet. Produksjonen i de fleste næringer lå fortsatt meget høyt; innførselen for flere varegrupper viste en stigende tendens, og arbeidsmarkedet var like stramt som tidligere. Så sent som i juli var det lite som tydet på at de ekspansive konjunkturimpulser med utspring i den sterke innenlandske etterspørsel - særlig etter investeringsvarer - holdt på å svekkes. Avsetningsforholdene for tradisjonelle norske eksportvarer som papir, tremasse, ferrolegeringer og produkter av olje og fett er fortsatt vanskelige. Men de later ikke til å ha forverret seg i det siste, og det synes dessuten klart at konjunkturførholdene gir grunnlag for markert ekspansjon i utførselen av ferdigvarer fra andre enn de tradisjonelle eksportnæringene. Særlig utpreget er dette for varegrupper som maskiner og apparater, produkter av metaller og mineraler og mineraloljeprodukter. Trass i svikt for enkelte varegrupper har således etterspørselen fra utlandet, totalt sett, også i år trukket i ekspansiv retning.

Industriproduksjonen i juli var om lag 3,5 prosent større enn i samme måned året før, mens mai- og junitallene - når en korrigerer for streikene våren 1961 og tallet på arbeidsdager - hadde ligget 4-4,5 prosent over fjorårsnivået. Den svakere vekst i juli kan i sin helhet føres tilbake til hjemmeindustrien, nærmere bestemt til den delen av hjemmeindustrien som direkte og indirekte produserer investeringsvarer. Mens produksjonstallene for mai-juni i investeringsvareindustrien under ett lå 6,5 prosent over fjorårsnivået, var produksjonen i juli 0,5 prosent lavere enn ett år tidligere. Det var særlig produksjonen av bygningsmaterialer som viste sterk svikt, men også i enkelte bransjer innenfor jern- og metallvareindustrien var produksjonen lavere enn i juli i fjor. I konsumvareindustrien lå produksjonsindeksen i juli nesten 8 prosent over fjorårsnivået, mens det tilsvarende tall for mai-juni var 5 prosent. Holder en industrigruppene elektrisitets- og gassverk og produkter av petroleum og kull (Esso-raffineriet) utenfor, var det i konsumvareindustrien en klar tendens til avtakende produksjonsvekst fra høsten 1961 fram til mars-april i år. Dette gjaldt de fleste undergrupper innenfor denne delen av industrien, både de som produserer varige og ikke-varige varer. Månedstallene for mai-juni og særlig for juli kan kanskje tyde på at denne utvikling nå er i ferd med å snu.

Produksjonen i eksportindustrien var i juli vel 2 prosent større enn i samme måned året før. Tar en hensyn til at produksjonen i juli i fjor lå meget høyt, er dette et gunstig resultat, men som tidligere dekker tallet over svært ulike tendenser for de enkelte industrigrupper. For industrigrupper som tresliperier, cellulosefabrikker, ferrolegeringsverk og metallutvinning (utenom aluminiumsverk) lå jutiltallene fortsatt betydelig under fjorårsnivået. Dette ble imidlertid mer enn oppveid ved sterk oppgang i produksjonen i sildolje- og fiskemjølfabrikker, malmgruver og aluminiumsindustri.

På arbeidsmarkedet er situasjonen den samme som før med rekordhøy sysselsetting og ubetydelig ledighet. Ved utgangen av juli var det sysselsatt vel 19 000 flere lønnstakere enn på samme tid i fjor, dvs. noe sterkere øking fra året før enn i de nærmest foregående måneder. Ved utgangen av juli og august ble det registrert henholdsvis 3 900 og 6 100 arbeidsledige. Sammenliknet med året før var dette en øking i ledigheten på 500 i juli og 1 500 i august.

Detsiste månedstallet for detaljomsetningen, som gjelder juli, viser i likhet med tallene for de foregående måneder i år forholdsvis beskjedne vekst sammenliknet med fjorårsnivået. Regnet i verdi var omsetningen i juli knapt 6 prosent større enn i tilsvarende måned året før, og deflatert med konsumprisindeksen viste omsetningsvolumet en svak nedgang i forhold til juli i fjor. I mai - juni lå omsetningsvolumet vel 3 prosent over fjorårsnivået. Det er imidlertid sannsynlig at julitallene i år undervurderer den reelle stigningen i omsetningsvolumet fordi måneden hadde en lørdag mindre enn i fjor. Tas hensyn til dette, var trolig stigningen i omsetningsvolumet fra juli i fjor til i år minst like sterkt om ikke sterkere enn i de foregående måneder.

De siste oppgaver over byggevirksomheten, som gjelder juli, viser at det for boliger ble satt i gang et betydelig større byggeareal enn ett år tidligere. Når det gjelder kontor- og forretningsbygg har igangsettingen i de senere måneder bare vært omtrent halvparten så stor som i samme periode i fjor. For verksted- og fabrikkbygg lå julitallene for igangsettingen - for første gang i år - lavere enn på samme tid i fjor, men dette må ses på bakgrunn av at det i perioden januar - mai ble satt i gang hele 66 prosent mer enn i de samme måneder i fjor.

Det samlede byggeareal under arbeid var ved utgangen av juli om lag 1 prosent større enn ett år tidligere. De tilsvarende tall i slutten av mai og juni var henholdsvis 2,7 og 1,8 prosent, mens det ved utgangen av første kvartal var nesten 5 prosent mer under arbeid enn på samme tidspunkt i 1961. Det er i første rekke for boliger og for kontor- og forretningsbygg at arealet under arbeid i de senere måneder har steget svakere enn i samme periode i fjor. Ved utgangen av juli var det for de to grupper av bygg henholdsvis 1 prosent og 22 prosent mindre under arbeid enn for ett år siden. For verksted- og fabrikkbygg har den uvanlig høye igangsettingen i første halvår ført til en betydelig sterkere stigning i arealet av bygg under arbeid enn i samme periode i fjor, og ved utgangen av juli var arealet av slike bygg under arbeid nesten 22 prosent større enn for ett år siden. Tallet på sysselsatte bygge- og anleggsarbeidere var ved utgangen av juli om lag 3 prosent større enn på samme tid året før.

Så sent som i juli var det vanskelig å finne avgjørende tegn til svakere vekst i investeringene i maskiner og utstyr. Riktignok lå produksjonen i investeringsvareindustrien i juli noe under fjorårsnivået, men det skyldes i

første rekke svikt i produksjonen av bygningsmaterialer. Holder en seg til bransjer innenfor jern- og metallindustri som i det vesentlige produserer investeringsvarer, var produksjonen fortsatt betydelig større enn på samme tid året før - nesten 8 prosent større om en regner transportmiddelindustri med. Den sterke importøkningen for maskiner og apparater har også fortsatt helt til det siste. I juni var innførselsverdien for maskiner og apparater 11 prosent større enn i samme måned året før og i juli, som er siste måned en har tall for, 10 prosent større.

De siste lagertallene, som gjelder utgangen av juni, viser at lageroppbyggingen av egne produkter i industrien - særlig i de tradisjonelle eksportnæringene - fortsetter i samme raske tempo som før. Industriens råstofflagre og engrosbedriftenes lagerbeholdninger viser nærmest en svakt synkende tendens, og i forhold til produksjon og omsetning er disse lagrene ikke særlig høye. Ved halvårsskiftet var industriens lagre av egne produkter 18 prosent større enn på samme tid i fjor og hele 27 prosent større enn for to år siden. Råstofflagrene i industrien ved utgangen av juni var knapt 1 prosent mindre enn for ett år siden og engrosbedriftenes lagerbeholdninger ubetydelig større enn på samme tid i 1961.

Verdien av vareeksporten var etter foreløpige oppgaver for august 4,6 prosent større enn i samme måned i fjor. Dette var betydelig svakere stigning i forhold til fjorårsnivået enn i foregående måned, men her må en ta hensyn til at julitallet i fjor lå lavt. Ser en de to måneder under ett, var verdien av vareutførselen nesten 12 prosent større enn i samme periode året før. Alt tyder således på at den stigende tendens i vareutførselen har fortsatt helt til det siste når det korrigeres for sesongvariasjoner. De detaljerte oppgaver som foreligger over vareeksporten for juni og juli tyder ikke på at avsetningsforholdene for tradisjonelle eksportvarer som papir, tremasse, ferrolegeringer og produkter av olje og fett har forverret seg i løpet av de siste måneder, og for andre viktige varer i denne gruppen (metaller utenom jern og stål, malmer, fisk og hermetikk) har det vært et tydelig oppsving i utførselen i løpet av sommermånedene. Det aller meste av økingen i vareutførselen hittil i år har imidlertid falt på varegrupper som ikke kommer fra de tradisjonelle norske eksportnæringer. Særlig sterk har ekspansjonen vært for mineraloljeprodukter, maskiner og apparater og en rekke andre vesentlig bearbeidede varer.

Verdien av vareimporten utenom skip i august var, etter foreløpige oppgaver, 7,5 prosent større enn i samme måned året før. Dette var noe sterkere stigning i forhold til fjorårsnivået enn i de nærmest foregående måneder, men sesongjusterte tall tyder likevel på at stigningstakten i vareinnførselen siden april-mai har vært langsommere enn i første del av året. De siste oppgaver over sammensetningen av vareimporten, som gjelder juli, viser at det fortsatt var

sterk stigning i innførselen av matvarer og fôrstoffer, kjemikalier og maskiner og apparater. For viktige varegrupper som malmer, metaller, brenselstoffer, tekstilvarer og klær og skotøy var innførselsverdien omtrent som i samme måned i fjor eller noe lavere.

Det samlede driftsunderskott på utenriksregnskapet i årets 7 første måneder utgjorde etter foreløpige beregninger 910 mill. kr. mot 1 200 mill. kr. i samme periode året før. Hele nedgangen fra i fjor til i år skyldes mindre nettoimport av skip. Holdes import og eksport av skip utenfor, blir bildet et helt annet: et underskott på rundt 225 mill. kr. i de 7 første måneder i år mot et overskott på nesten 60 mill. kr. i samme periode i fjor. Foreløpige tall for august tyder på en ytterligere øking i underskottet. Netto valutabeholdningen sank med rundt 470 mill. kr. i årets 7 første måneder, mens det i samme periode i 1961 var en øking på nesten 200 mill. kr.

Konsumprisindeksen pr. 15. august 1962 (1959 = 100)

(Forrige månedsmelding ble offentliggjort i SU nr. 33, 1962)

Statistisk Sentralbyrås konsumprisindeks pr. 15. august har steget 0,2 poeng fra måneden før, fra 109,4 til 109,6.

Indekstallet for hovedgruppen matvarer er uendret, 111. Av undergruppene har indekstallet for mjøl, gryn og bakervarer steget 2,6 prosent, for kjøtt, kjøttvarer og flesk og for fisk og fiskevarer 0,9 prosent og for egg 0,8 prosent. Indekstallet for poteter, grønnsaker, frukt og bær har falt 1,6 prosent og for margarin og annet fett 1,2 prosent.

Indekstallet for gruppen andre utgifter har steget 1 poeng. De andre hovedgruppene er uendret.

Indekstall 1959 = 100

	Juli 1961	Aug. 1961	Juli 1962	Aug. 1962
Matvarer	101	102	111	111
Alkoholholdige drikkevarer	102	102	111	111
Tobakk	105	105	107	107
Bolig, lys og brensel	106	106	109	109
Klær og skotøy	102	102	106	106
Andre utgifter	105	105	109	110
Total	102,8	103,4	109,4	109,6

Emisjoner av ihendehaverobligasjoner i august 1962

(Forrige månedsmelding ble offentliggjort i SU nr. 33, 1962)

Statistisk Sentralbyrås kredittmarkedstatistikk viser at det i august ble emittert¹⁾ ihendehaverobligasjoner for i alt 79,5 mill. kr., mot for 123,3 mill. kr. i samme måned i fjor.

Av de emitterte statsobligasjoner på 13,2 mill. kr. overtok sparebanker for 7,4 mill. kr. (4 1/2 prosent 1962), Postsparebanken for 5,0 mill. kr. (5 prosent 1962) og forsikringsselskaper for 0,7 mill. kr. (5 prosent 1962). Kredittforeninger o.l. emitterte for 26,3 mill. kr. og Norsk Koksverk A/S for 40,0 mill. kr.

Emitterte ihendehaverobligasjoner. Mill. kr.

Låntakere	1961		1962	
	August	Januar-august	August	Januar-august
Statskassen	35,5	442,1	13,2	326,4
Kommunekasser	-	36,5	-	41,0
Statsbanker	-	-	-	-
Kredittforeninger o.l.	2,8	216,7	26,3	174,4
Herav realkredittforeninger	2,8	114,6	13,5	47,1
Statsforetak	-	-	40,0	127,0
Kommuneforetak	40,0	122,6	-	83,7
Andre	45,0	126,5	-	38,0
I alt	123,3	944,4	79,5	790,5

1) Første gangs salg av obligasjoner i norske kroner.

Lønnsstatistikk for losse- og lastearbeidere i 2. kvartal 1962

(Forrige melding ble offentliggjort i SU nr. 25, 1962)

Etter Statistisk Sentralbyrås lønnsstatistikk var den gjennomsnittlige timefortjeneste for losse- og lastearbeidere i 2. kvartal 1962 kr. 9,47. Av dette var 44 øre betaling for bevegelige helgedager. Regnet eksklusive helgedagsbetalingen var det en stigning i den gjennomsnittlige timefortjeneste på 26 øre fra 1. til 2. kvartal 1962. 21,8 prosent av alle timeverk ble utført på natt- og helgedagsarbeid i 2. kvartal 1962 mot 19,7 prosent i 1. kvartal 1962. Andelen av akkordarbeid i de to kvartaler var henholdsvis 65,9 og 66,5 prosent.

Fra 2. kvartal 1961 til 2. kvartal 1962 steg den gjennomsnittlige timefortjenesten (eksklusive helgedagsbetalingen) med 89 øre eller 10,9 prosent. I samme tidsrom steg timefortjenesten for akkordarbeid med kr. 1,01 og for tidlønnsarbeid med kr. 0,98.

Den gjennomsnittlige arbeidstid for de faste arbeidere ved felles- og stuerkontorene var 38,6 timer pr. uke i 2. kvartal 1962 og 39,5 timer pr. uke i 2. kvartal 1961.

Tabell 1. Timefortjeneste og arbeidde timer for losse- og lastearbeidere

	Ar- beidde timer i alt 1000 t	Gj.sn. timefortjeneste			Gj.sn. time- fortj. i alt Kr.	Av dette: bet. for bev. h.d. Kr.	Arb. timer på	
		vandig tid- lønn ¹⁾ Kr.	maskin- lossing ¹⁾ Kr.	akkord- arbeid ¹⁾ Kr.			akkord Pct.	natt- og helged. Pct.
1961:								
Året	5 551	6,16	7,66	8,97	8,26	0,11	68,4	20,9
1. kvartal	1 329	5,83	7,14	8,54	7,84	0,06	69,4	19,1
2. kvartal	1 402	6,12	7,51	8,95	8,40	0,26	69,0	21,6
1962:								
1. kvartal	1 317	6,89	8,79	9,59	8,91	0,14	66,5	19,7
2. kvartal	1 282	7,10	7,93	9,96	9,47	0,44	65,9	21,8
Østlandet	638	6,87	8,05	9,55	9,46	0,47	76,6	15,9
Sørlandet	52	9,31	7,75	14,72	14,85	0,50	93,1	22,7
Vestlandet	325	6,81	7,08	9,67	8,94	0,42	59,2	25,2
Trøndelag	145	6,41	7,87	10,18	9,74	0,43	75,4	16,2
Nord-Norge	122	7,86	..	10,89	8,33	0,33	4,8	49,7

1) Eksklusive betaling for bevegelige helgedager og andre tillegg.

Tabell 2. Timefortjeneste og arbeidde timer for losse- og lastearbeidere i 2. kvartal 1962

	Ar- beidde timer i alt	Gj.sn.timefortjeneste			Gj.sn. time- fortj. i alt	Av dette bet.for bev.h.d.	Arbeidde timer på			
		van- lig tid- lønn ¹⁾	mas- kin- los- sing ¹⁾	akkord- ar- beid ¹⁾			van- lig tid- lønn	mas- kin- los- sing	ak- kord	natt- og helge- dager
	1000 t	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.
Alle bedrifter	1 282	7,10	7,93	9,96	9,47	0,44	33,1	1,0	65,9	21,8
Østlandet	638	6,87	8,05	9,55	9,46	0,47	21,8	1,6	76,6	15,9
Av dette bedrifter i:										
Halden	18	6,69	-	9,51	10,17	0,70	1,4	-	98,6	2,6
Sarpsborg ..	24	-	7,61	9,77	10,10	0,53	-	9,5	90,5	15,7
Fredrikstad.	34	6,96	7,37	11,46	11,57	0,63	10,0	1,5	88,5	16,0
Moss	18	8,42	8,62	11,93	10,67	0,10	36,4	2,2	61,4	35,0
Oslo	431	6,56	8,22	9,14	8,91	0,42	27,4	1,1	71,5	15,5
Drammen	62	7,30	7,58	9,24	9,60	0,50	8,9	3,4	87,7	13,2
Larvik	18	11,48	11,19	12,28	12,84	0,81	27,8	2,3	69,9	28,3
Skien	30	..	..	9,97	10,74	0,78	0,4	0,1	99,5	12,7
Sørlandet	52	9,31	7,75	14,72	14,85	0,50	6,0	0,9	93,1	22,7
Av dette bedrifter i:										
Arendal	10	8,59	7,75	9,69	10,04	0,59	13,8	4,4	81,8	22,1
Kr.sand S ..	30	-	-	17,17	17,51	0,32	-	-	100,0	26,7
Vestlandet ...	325	6,81	7,08	9,67	8,94	0,42	40,4	0,4	59,2	25,2
Av dette bedrifter i:										
Sandnes	20	6,34	-	10,48	8,38	0,32	58,4	-	41,6	20,4
Stavanger ..	76	6,89	8,64	11,30	8,91	0,55	66,5	0,2	33,3	32,1
Bergen	170	6,65	6,87	8,95	8,77	0,48	28,3	0,7	71,0	20,1
Ålesund	29	6,38	-	9,90	8,95	0,04	28,1	-	71,9	29,5
Molde	7	10,46	-	9,92	10,44	0,32	30,4	-	69,6	44,0
Kr.sund N ..	13	8,71	-	12,91	12,51	0,20	17,4	-	82,6	40,2
Trøndelag	145	6,41	7,87	10,18	9,74	0,43	23,9	0,7	75,4	16,2
Av dette bedrifter i:										
Trondheim ..	124	6,12	7,87	10,11	9,62	0,41	22,2	0,8	77,0	16,3
Nordland	73	7,97	-	10,83	8,50	0,36	94,2	-	5,8	51,2
Av dette bedrifter i:										
Bodø	32	7,95	-	9,95	8,56	0,46	92,5	-	7,5	42,1
Narvik	9	7,64	-	9,07	7,89	0,23	97,9	-	2,1	34,6
Troms	35	7,78	-	11,66	8,25	0,32	96,3	-	3,7	47,0
Av dette bedrifter i:										
Tromsø	35	7,78	-	12,19	8,25	0,32	96,7	-	3,3	47,5
Finmark	14	7,49	-	8,62	7,72	0,20	97,7	-	2,3	48,4

1) Eksklusive betaling for bevegelige helgedager og andre tillegg.

Tabell 3. Arbeidde timer fordelt på dag-, natt- og helgedagsarbeid for losse- og lastearbeidere i 2. kvartal 1962

	Arbeidde timer på vanlig tidlønn				Arbeidde timer på akkord			
	I alt	fordelt på			I alt	fordelt på		
		dag- arbeid	natt- arbeid	helge- dags- arbeid		dag- arbeid	natt- arbeid	helge- dags- arbeid
Timer	Pct.	Pct.	Pct.	Timer	Pct.	Pct.	Pct.	
Alle bedrifter..	424 171	68,6	21,9	9,5	845 210	83,1	11,4	5,5
Østlandet	138 888	75,0	19,6	5,4	489 374	86,8	10,3	2,9
Av dette bedr. i								
Halden	248	66,9	33,1	-	17 720	97,8	2,1	0,1
Sarpsborg	-	-	-	-	21 599	85,2	13,0	1,8
Fredrikstad ..	3 373	75,9	6,5	17,6	29 860	85,0	12,1	2,9
Moss	6 505	37,7	46,5	15,8	10 978	81,9	15,8	2,3
Oslo	118 140	79,2	17,2	3,6	308 439	86,6	10,3	3,1
Drammen	5 476	49,5	44,1	6,4	54 069	90,4	9,6	-
Larvik	5 035	51,0	23,6	25,4	12 637	79,5	14,9	5,6
Skien	111	97,3	2,7	-	30 144	87,3	7,1	5,6
Sørlandet	3 164	53,6	21,4	25,0	48 641	78,8	10,0	11,2
Av dette bedr. i								
Arendal	1 434	27,1	26,9	46,0	8 499	86,3	10,8	2,9
Kr.sand S	-	-	-	-	29 714	73,3	10,3	16,4
Vestlandet	131 231	74,0	18,9	7,1	192 210	75,2	15,8	9,0
Av dette bedr. i								
Sandnes	11 498	77,7	16,9	5,4	8 176	82,3	12,5	5,2
Stavanger	50 300	67,6	23,5	8,9	25 145	68,7	17,3	14,0
Bergen	48 153	82,0	14,1	3,9	120 678	78,9	13,5	7,6
Ålesund	8 248	83,8	6,3	9,9	21 059	65,3	21,5	13,2
Molde	2 215	40,6	34,6	24,8	5 060	62,7	26,9	10,4
Kr.sund N	2 199	22,6	55,3	22,1	10 462	67,7	25,4	6,9
Trøndelag	34 667	86,7	9,7	3,6	109 151	83,0	8,5	8,5
Av dette bedr. i								
Trondheim	27 581	89,4	8,8	1,8	95 734	82,1	8,6	9,3
Nordland	68 548	48,1	34,6	17,3	4 196	59,6	27,0	13,4
Av dette bedr. i								
Bodø	29 678	56,6	27,5	15,9	2 416	73,7	19,2	7,1
Narvik	9 179	64,6	23,5	11,9	197	100,0	-	-
Troms	33 773	53,0	25,6	21,4	1 311	53,9	39,2	6,9
Av dette bedr. i								
Tromsø	33 586	52,7	25,8	21,5	1 160	48,4	43,8	7,8
Finmark	13 900	50,8	31,5	17,7	327	86,2	13,8	-

Tabell 4. Gjennomsnittlig timefortjeneste og arbeidde timer ved felles- og stuerkontorene i 2. kvartal 1962. Arbeidstid pr. uke for faste arbeidere

	Ar- beidde timer i alt	Gj.sn. ar- beidde ti- mer pr. uke for faste arbeidere	Gj.sn. time- fortj. i alt	Av dette bet. for bev. h.d.	Arbeidde timer på		
					dag- arbeid	natt- arbeid	helge- dags- arbeid
	1000 t	Timer	Kr.	Kr.	Pct.	Pct.	Pct.
Felles- og stuer- kontorer	1 053	38,6	9,21	0,47	80,8	13,3	5,9
Felleskontorer	693	40,3	9,02	0,44	81,1	13,4	5,5
Arendal losse- og lastekontor	10	25,6	10,04	0,59	77,9	13,2	8,9
Bodø losse- og lastekontor	32	37,8	8,56	0,46	57,9	26,9	15,2
Oslo losse- og lastekontor	431	42,3	8,91	0,42	84,5	12,3	3,2
Sandnes losse- og lastekontor	20	38,7	8,38	0,32	79,6	15,1	5,3
Stavanger losse- og lastekontor	76	37,1	8,91	0,55	67,9	21,5	10,6
Trondheim losse- og lastekontor	124	39,4	9,62	0,41	83,7	8,7	7,6
Stuerkontorer	360	36,0	9,57	0,54	80,3	13,1	6,6
Ekspeditørenes løn- ningskontor, Tromsø ...	35	28,5	8,25	0,32	52,5	26,4	21,1
Statistikkontoret for Bergens havn	170	36,9	8,77	0,48	79,9	13,6	6,5
Eksport & Import- foreningen, Drammen ...	55	40,7	9,75	0,49	90,4	9,6	-
A/S Fredrikstad Stuerkontor	34	34,7	11,57	0,63	84,0	11,7	4,3
Fredrikshald Stuer- kontor, Halden	18	38,3	10,21	0,71	97,8	2,1	0,1
Larvik Stuerkontor A/S.	18	28,2	12,84	0,81	71,7	17,3	11,0
A/S Skiensfjordens Stuerkontor, Skien	30	38,3	10,74	0,78	87,3	7,1	5,6

Lønnsstatistikk for funksjonærer i bankvirksomhet pr. 30. april 1962

Statistisk Sentralbyrå har pr. 30. april 1962 innhentet oppgaver over lønnsforholdene for funksjonærer i Norges Bank, statsbanker og forretnings- og sparebanker. Undersøkelsen omfatter funksjonærer fra og med 18 til og med 69 år med full arbeidsuke. Direktører ved Norges Banks avdelingskontorer og filialbestyrere i forretnings- og sparebankene er med i statistikken, mens direktører og banksjefer ellers er holdt utenfor. I alt omfatter statistikken 9 155 funksjonærer, 6 443 menn og 2 712 kvinner.

Den gjennomsnittlige månedsfortjeneste var for mannlige funksjonærer i alt kr. 1 748. Av dette utgjorde fast lønn kr. 1 643, faste tillegg til lønnen kr. 56, og gratiale, provisjon etc. kr. 49 pr. måned. Overtidsgodtgjøringen utgjorde kr. 115 pr. måned. Denne er ikke inkludert i månedsfortjenesten. For kvinnelige funksjonærer i alt var gjennomsnittsfortjenesten pr. måned kr. 1 141. Den faste lønn utgjorde kr. 1 083, faste tillegg kr. 33, gratiale, provisjon etc. kr. 25. Overtidsgodtgjøring var kr. 40 pr. måned. Fra 1960 til 1962 steg gjennomsnittsfortjenesten med 12,0 prosent for mannlige funksjonærer i alt og med 12,5 prosent for kvinnelige funksjonærer i alt. Stigningen har vært sterkest for aldersgruppene under 25 år.

For kontorfunksjonærer i forretnings- og sparebanker var månedsfortjenesten i 1962 kr. 1 712 for menn og kr. 1 087 for kvinner. Både for menn og kvinner var månedsfortjenesten høyere i Oslo enn i landet ellers. For denne funksjonærgruppen var fortjenestestigningen fra 1960 til 1962 11,1 prosent for menn og 12,6 prosent for kvinner.

I 1962 var det relativt flere funksjonærer i de yngre og lavere lønte aldersklasser enn i 1960, særlig i forretnings- og sparebankene. Disse endringene har innflytelse på gjennomsnittsfortjenesten og dermed på fortjenestestigningen i perioden. Standardberegnete tall for disse banker, beregnet under forutsetning av samme aldersfordeling av kontorfunksjonærene i 1962 som i 1960, viser en fortjenestestigning på 13,9 prosent for menn og 15,9 prosent for kvinner.

Nærmere opplysninger fås ved henvendelse til Statistisk Sentralbyrå, tlf. 41 38 20, linje 34.

Tabell 1. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste pr. 30. april 1960 og 1962 for funksjonærer i bankvirksomhet

	Funksjonærer		Månedsfortjeneste ¹⁾		Stigning
	1960	1962	1960 Kr.	1962 Kr.	1960-1962 Pct.
M E N N					
Funksjonærer i alt	5 976	6 443	1 561	1 748	12,0
Kontorfunksjonærer	5 643	6 142	1 576	1 757	11,5
18-19 år	193	306	636	743	16,8
20-24 "	600	786	845	987	16,8
25-29 "	592	617	1 203	1 363	13,3
30-39 "	1 404	1 496	1 506	1 756	16,6
40-49 "	1 019	1 092	1 791	2 032	13,5
50-59 "	1 050	921	1 899	2 134	12,4
60-69 "	780	912	2 060	2 321	12,7
Kontorfunksjonærer i:					
Norges Bank	377	379	2 021	2 361	16,8
Statsbanker	230	231	1 611	1 848	14,7
Forretnings- og sparebanker	5 036	5 532	1 541	1 712	11,1
Forretningsbanker	3 672	3 962	1 578	1 762	11,7
Sparebanker	1 364	1 570	1 439	1 586	10,2
K V I N N E R					
Funksjonærer i alt	2 290	2 712	1 014	1 141	12,5
Kontorfunksjonærer	2 219	2 658	1 016	1 139	12,1
18-19 år	347	498	620	724	16,8
20-24 "	647	840	799	946	18,4
25-29 "	264	275	1 037	1 177	13,5
30-39 "	398	419	1 246	1 427	14,5
40-49 "	206	273	1 313	1 487	13,3
50-59 "	230	219	1 357	1 536	13,2
60-69 "	116	126	1 388	1 599	15,2
Kontorfunksjonærer i:					
Norges Bank	213	211	1 361	1 564	14,9
Statsbanker	184	196	1 120	1 277	14,0
Forretnings- og sparebanker	1 822	2 251	965	1 087	12,6
Forretningsbanker	1 195	1 448	941	1 079	11,5
Sparebanker	627	803	1 010	1 102	9,1

1) Inklusive 6 prosent pensjonsinnskott for Norges Bank og statsbankene.

Tabell 2. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste pr. 30. april 1962 og overtidsgodtgjøring pr. måned i 1961

	Funksjo- nærer	Månedsfortj. ¹⁾ pr. 30.april 1962				Overtids- godtgjør- ing pr. måned i 1961
		I alt	Lønn pr. måned	Faste tillegg	Gratiale, prov. etc. i 1961	
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
M E N N						
Funksjonærer i alt	6 443	1 748	1 643	56	49	115
Norges Bank	493	2 275	2 126	149	-	45
Statsbanker	234	1 842	1 824	18	-	57
Forretnings- og sparebanker	5 716	1 699	1 594	49	56	123
Oslo						
Forretnings- og spare- banker	2 431	1 859	1 736	59	64	186
Forretningsbanker ..	2 114	1 865	1 738	60	67	188
Sparebanker	317	1 824	1 720	58	46	172
Landet ellers						
Forretnings- og spare- banker	3 285	1 581	1 489	42	50	77
Forretningsbanker ..	1 978	1 623	1 514	46	63	76
Sparebanker	1 307	1 516	1 451	37	28	78
K V I N N E R						
Funksjonærer i alt	2 712	1 141	1 083	33	25	40
Norges Bank	247	1 541	1 452	89	-	7
Statsbanker	196	1 277	1 256	21	-	33
Forretnings- og sparebanker	2 269	1 086	1 028	28	30	44
Oslo						
Forretnings- og spare- banker	756	1 263	1 185	36	42	65
Forretningsbanker ..	590	1 228	1 149	37	42	65
Sparebanker	166	1 386	1 315	33	38	65
Landet ellers						
Forretnings- og spare- banker	1 513	998	949	24	25	34
Forretningsbanker ..	874	977	921	25	31	31
Sparebanker	639	1 026	987	23	16	37

1) Se note til tabell 1.

Tillegg til de internasjonale månedstabeller i Statistisk månedshefte nr. 8, 1962

Tallene er mottatt i tiden 12/9 - 18/9 1962 og er foreløpige. De vil eventuelt bli korrigert i Statistisk månedshefte. Der vil man også finne nærmere forklaringer til tallene og alle korreksjoner av eldre tall.

Tall i parentes gjelder måneden (kvartalet, uken) før.

D a n m a r k (tabell 75)

Detaljomsætningsindeks	kol. C	Januar	150	(229)
		Februar	140	
		Mars	164	
		April	161	
		Mai	173	
		Juni	181	
Verdi av utenrikshandelen				
a. Innførsel	" D a	Juni	1129	(1191)
b. Utførsel	" D b	Juni	900	(904)

S v e r i g e (tabell 76)

Verdi av utenrikshandelen				
a. Innførsel	" C a	Juli	1149	(1234)
b. Utførsel	" C b	Juli	1170	(1319)
Engrosprisindeks	" G	Juni	115	(115)
		Juli	115	

V e s t - T y s k l a n d (tabell 79)

Arbeidsløyse	" B	August	83,0	(84,9)
Engrosprisindeks	" H	August	109	(109)
Konsumprisindeks	" I	August	119	(121)

B e l g i a (tabell 80)

Verdi av utenrikshandelen				
a. Innførsel	" D a	Juli	17853	(17653)
b. Utførsel	" D b	Juli	17780	(18620)

S a m b a n d s s t a t e n e (tabell 81)

Bruttonasjonalprodukt	" A	3. kv.	558,0	(552,0)
Sysselsetting	" B	August	69762	(69564)
Arbeidsløyse	" C	August	3932	(4018)
Verdi av utenrikshandelen				
a. Innførsel	" F a	Juli	1353	(1345)
b. Utførsel	" F b	Juli	1718	(1859)
Timefortjeneste	" L	Mai	2,39	(2,39)
		Juni	2,39	